

Referat - møte med vannområde Nidelva

Pangarden Hotell den 13. desember 2016.

Tilstede:

Einar Mikkelsen(Fyresdal kommune), Ove Bach(Grimstad kommune), Karl Christian Langevoll(Grimstad kommune), Ragnhild Hammer(Arendal kommune), Camilla Moseid(FNF-Agder), Solfrid Mygland(FMAV), Ingvild Møgster Lindaas(SVV), Arne Kjellsen(Fylkesmannen i Telemark), Trude Engesland(Froland kommune), Magne Skarperud(kommunene Nissedal og Kviteseid), Jørn Einar Weidemann(Mattilsynet), Berit Weiby Gregersen(FMAA), Erling Nitter Dalen(FKVA), Tanja Øverland(FKVA).

Regional plan

Regional plan ble godkjent av klima og miljødepartementet den 1. juli 2016. Planen ble godkjent med endringer og i all hovedsak gjelder endringene tiltak mot påvirkning fra kraftverksreguleringer.

Prioriterte vannforekomster i Nidelva med miljømål som kan medføre krafttap:

019-28-R	Nidelva (Eivindstad- Bøylefoss)	SMVF	DØP	GØP	2027
019-398-R	Nidelva, Rygene kraftverk	SMVF	DØP	GØP	2027

Generell endring for naturlige vannforekomster påvirket av vannkraft:

Alle naturlige vannforekomster påvirket av vannkraft som ikke har et tiltak i denne planperioden som vil gjør at vannforekomsten oppnår god økologisk tilstand vil automatisk bli satt som SMVF.

Gjennomgang av foreslåtte tiltak og tiltaksanalysen for Nidelva vannområde og hvordan skal vi følge opp de foreslåtte tiltakene.

Jordbruk

- På bakgrunn av for dårlig kunnskapsgrunnlag er i hovedsak problemkartlegging foreslått som tiltak.
- Det må lages en plan for oppfølging for denne planperioden.
- Starte med å:
  - Gå igjennom hvilke vannforekomster som er påvirket av jordbruk, prioritering og hvilke som skal prioriteres i forhold til problemkartlegging i 2017.
  - Følge opp mail fra Lillian Raudsandmoen(FMAV), angående en eventuell ny vurderingsrunde i vann-nett i forbindelse med bioforskrapport; http://www.bioforsk.no/ikbViewer/page/forside/nyhet?p_document_id=122515
  - Gjennomgang av Teofil beregningsrapporten.

Avløp

- Det mangles oversikt over spredt avløp i mange kommuner og det er behov for å kartlegge hvor de spredte avløpene er og i hvilken grad resipient er påvirket. Målet for gjennomføring av dette er i denne planperioden.
- Plan og tiltaksgjennomføring på bakgrunn av kartlegging er foreslått at skal gjøres i 2. planperiode.
- Starte med å gå igjennom hvilke vannforekomster som i Vann-Nett er påvirket av spredt avløp og kartlegge faktisk behov for kartlegging.
- Lage en plan på bakgrunn av prioritering for hvilke vannforekomster som skal kartlegges i 2017.
- Lage en plan og strategi for hvordan sikre at alle kommuner ivaretar sitt ansvar og se på mulige samarbeidsløsninger.
- Det holdes kurs i regi av Norsk Vann. FM Telemark skal arrangere dette kurset. Det er mulighet for kommunene i Aust-Agder å delta her.

Forsuring

- Jobbe for at de statlige midlene til kalking opprettholdes.
- Behov for en re kartlegging av hvilke vannforekomster i forhold til hvor det er behov for kalking.

Fremmede arter

- Viktig å hindre spredning av fremmede arter.
- Prosjekt – kartlegge hvilke vannforekomster hvor det ikke er registrert fremmede arter.
- Informasjonsarbeid.

Vassdragsregulering

- De forslag til tiltak som er foreslått er kun ment som en pekepinn på hvilke tiltak som kan være aktuelle. Det vil være behov for grundigere undersøkelser og kartlegging av forholdene før det helt sikkert kan sies noe om hvilke tiltak som bør gjøres. Det er også beskrevet brukerinteresser for enkelte av disse vannforekomstene.
- Rygene kraftverk er åpnet for revisjon frem til 2022. Froland kommune ønsker på bakgrunn av innspill fra elveeierlag å kreve revisjon. Det er ønskelig med et samarbeid med Arendal kommune og Grimstad kommune.
- Det kan jobbes med å få til frivillige avtaler med regulant
- FM pålegger kompensierende tiltak.
- Vilårsrevisjoner
- Det er varierende badevanntemperaturer i Fyresvann.

Andre fysiske inngrep(bekkelukkinger, kulverter, kanalisering, manglende kantvegetasjon)

- Det gjøres en kartlegging som stedfester de viktigste leve- gyte og oppvekstområdene til sjøørreten. Dette arbeidet er godt i gang og det er gjennomført kartlegging i av et utvalg bekker i kystkommunene. Det jobbes nå med å kvalitetssikre data fra denne kartleggingen. Det skal nå i gang et arbeid med å prioritere hvilke av disse bekkene som skal prioriteres i forhold til tiltak. Det skal også i gang et arbeid med å kartlegge alle bekkene i kystkommunene. Det er utarbeidet et kart hvor alle bekkene med data er registrerte. Målet er at dette skal implementeres i kommunenes egne kartsystemer, samt legges på kommunens hjemmeside for innsyn. Data fra sjøørretkartet skal også implementeres til vannmiljø, slik at sjøørretbekkene med data blir synlige i Vann-Nett.
- Grimstad kommune har bevilget 50.000 til oppfølging av arbeidet med sjøørretbekker. Midlene skal antagelig benyttes til vedlikehold av allerede restaurerte sjøørretbekker i Grimstad. Det planlegges også å søke midler fra Miljødirektoratet til samme prosjekt.

Påvirkning fra vei(saltavrenning, oksygenfritt, utfelling av fosfor, jern og mangan, redusert bufferkapasitet):

Statens vegvesen har pågående prosjekter og avslutta prosjekter:

- Statens vegvesen jobber systematisk med å få oversikt over miljøbelastningene fra veg. gjennom prosjektet SaltSMART.
- Årlig skal vegnære innsjøer overvåkes årlig fra og med [2015](#).
- SVV har også engasjert en masterstudent som i 2016/17 vil undersøke salt i rennende vann (samarbeid med Høgskolen i Sørøst-Norge og Frode Kroglund)
- Etatsprogrammet [NORWAT](#) ble avsluttet høsten 2016. Hensikten med dette FoU-programmet er at Statens vegvesen skal planlegge, bygge og drifte vegnettet uten å gi uakseptabel skade på vannmiljøet. Dette innebærer riktig tiltak på riktig sted. Arbeidet har

resultert i mange nye rapporter og mastergradsoppgaver. Resultatene av disse blir implementert i våre håndbøker.

- Statens vegvesen utførte i 2013 en kartlegging av fiskevandringshindere hvor vandringshindere var satt opp i forbindelse med veianlegg.
- Undersøke effekt av tunnelvask – SVV utførte våren 2014 undersøkelser i et utvalg vannforekomster i nær beliggenhet til tunnel for å finne ut hvilke negative konsekvenser vaskevannet fra tunnelvask har.
- I Ålekjærstunnelen i Tvedstrand gjøres tiltak som sikrer at vaskevannet ikke skylles ut i nærliggende vannforekomst.

Drikkevann

- Rore og andre utsatte drikkevannskilder er viktig at har fokus i arbeidet og at drikkevann fremheves som vår viktigste ressurs og et viktig næringsgrunnlag. Stadig mer nedbør og fare for flom gir også økt risiko for forurensing av drikkevannskildene.

Småbåthavner

Alle kystkommunene har utarbeidet en plan for håndtering av avfall fra småbåthavner. Denne planen inkluderer ikke plan for opprensning av bunn. Problemstilling: Hvordan påvirker småbåthavner omliggende områder? Grimstad og Arendal drøfter felles problemstillinger i forhold til småbåthavner.

Informasjon om endringer i organiseringen i vannområdene

- Styringsgruppene i vannområdene er avviklet. Oppfølging av regional plan, tiltaksprogram og lokale tiltaksanalyser skal gjøres administrativt og i gjennom prosjektgruppene for vannområdene.
- Prosjektlederstillingene i vannområdene er avviklet og to faste vannområdekoordinatorstillinger er etablert i Vest-Agder fylkeskommune.
- Når styringsgruppene i vannområdene er avviklet, er det etter gruppens mening viktig at arbeidet fortsatt får en politisk forankring. Gruppen foreslår at arbeidet kan forankres i Regionområdene. Fylkeskommunen informerer regionrådene. Første orientering bør gjøres etter neste møte i Nidelva

Miljøledelsesgruppa (politisk og administrativ ledelse) i Arendal vil bli orientert

Økonomi

- Det er mulig å søke tilskudd hos Miljødirektoratet og hos Fylkesmannen.
- Fylkeskommunen og Vannregionen har også noen midler.
- Oppfordre lag og foreninger til å søke midler. Fylkeslag kan bidra i arbeidet.

Diverse

- Tiltak er forslag og kommunene må selv avgjøre hvilke tiltak de mener er mest hensiktsmessig å starte med.
- Sektormyndighetene må prioritere problemkartlegging

FNF og Camilla Moseid deltar på møtene fremover og representerer flere interesseorganisasjoner i vannområdet.

Fremdrift til neste møte

- Kommunene og øvrige sektormyndigheter går igjennom egne tiltak og lager en oversikt over hvilke tiltak som er prioritert i denne planperioden og har dette klart til neste møte. Tiltakene hentes fra Vann-Nett rapport og veileder for hvordan rapportene kan hentes ut finnes på vannportalen.no under fanen "Nidelva vannområde".
- Tanja lager et forslag til møteplan og fremdriftsplan for 2017.
- Det bør vurderes om det skal opprettes ulike tematiske grupper eller områdebaserte grupper. Dette tas opp i neste møte.
- Neste møte: 1. mars på Pan Garden Hotell.

Referent Tanja Øverland

Nidelva vannområde

www.vannportalen.no/agder